

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-26S/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200118
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Hrašnová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:4021200118.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Hrašnovej a z členiek senátu JUDr. Barbory Vrbovej a Mgr. Simony Kočišovej, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava, so sídlom Mierové námestie 1, 019 01 Ilava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 26, 949 03 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaNR/14109/2020, ČRZ: 57037/2020 zo dňa 18.05.2020, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Žalobca žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 10.12.2018 (ďalej len „žiadost“) požiadal žalovaného o právnu pomoc formou určenia advokáta na zastupovanie žalobcu v konaní na Okresnom súde Piešťany vedenom pod sp. zn. 9C/181/2009. V žiadosti boli všetky údaje o rodinnej a sociálnej situácii, majetkových pomeroch, príjmoch a výdavkoch žalobcu vyčiarknuté; jedine v časti E.1 pri mzde alebo plate zamestnanca bolo žalobcom uvedené „cca 70,- Eur mesačne“.

2. Rozhodnutím žalovaného č. sp.: KaNR 1101/2019 (KaNR 33249/2019) zo dňa 28.02.2019 Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra rozhodlo o priznaní nároku žalobcovi na poskytovanie právnej pomoci s určením advokáta vo veci o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, v danom čase vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9C/181/2009.

3. Upovedomením o začatí konania a výzvu na vyjadrenie č. sp.: KaNR/14109/2020 zo dňa 17.04.2020 žalovaný oznámil žalobcovi, že začína konanie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci v predmetnej veci. Túto skutočnosť žalovaný odôvodnil tým, že z vlastnej činnosti pri iných konaniach žalobcu zistil dôležité skutočnosti ohľadom majetkových pomeroch žalobcu ako oprávnenej osoby (najmä z konaní vedených pod sp. zn. KaNR/29399/2019, KaNR/21327/2019, KaNR/32731/2019), ako aj s poukazom na priznané finančné zadostučinenia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ÚS SR“, okrem iného konkrétne nálezmi ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018 a III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019 bolo žalobcovi v roku 2019 priznané finančné zadostučinenie vo výške spolu 4 500,- Eur), teda že žalobca disponuje majetkom, na podklade ktorého si vie zabezpečiť využívanie právnych služieb. Žalovaný súčasne uviedol, že je povinný spoľahlivo zistiť skutkový stav a zároveň žalobca musí podmienku materiálnej núdze spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci. K vyššie uvedenému upovedomeniu sa žalobca vyjadril odpoveďou zo dňa 29.04.2020 v tom

zmysle, že podľa záveru vyplývajúceho z rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 118/2020 z 2. apríla 2020 je žalobca osobou v hmotnej núdzi a má právo na právnu pomoc.

4. Dňa 18.05.2020 žalovaný vydal rozhodnutie č. sp. KaNR/14109/2020, ČRZ: 57037/2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), právoplatné dňa 22.05.2020, ktorým podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v relevantnom znení (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“, príp. „zákon č. 327/2005 Z. z.“) odňal žalobcovi poskytovanie právnej pomoci v právnej veci o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9C/181/2009.

5. Žalovaný napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že z obsahu ním vedených spisových materiálov zistil skutočnosti ohľadom majetkových pomerov žalobcu, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie o trvaní nároku na poskytovanie právnej pomoci oprávnenej osobe. V rámci správnych konaní vedených vo veciach žalobcu bolo zistené, že v posudzovanom období, v roku 2019, bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn.: IV. ÚS 310/2018 a sp. zn.: III. ÚS 233/2018) vo výške spolu 4 500,- Eur. Zároveň bolo zistené, že aj v priebehu rokov 2017 až 2019 bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn.: I. ÚS 255/2017, sp. zn.: I. ÚS 514/2017, sp. zn.: I. ÚS 572/2017, sp. zn.: I. ÚS 642/2017, sp. zn.: I. ÚS 25/2018 a sp. zn.: IV. ÚS 310/2018) spolu vo výške 10 000,- Eur. Žalovanému bola (v inom konaní týkajúcom sa žalobcu) doručená odpoveď z Okresného súdu Piešťany, z ktorej vyplýva, že žalobca si zmluvne dohodol s advokátkou JUDr. Alenou Kaplanovou obstaranie/ zakúpenie zájazdu pre svojho otca ako dar v sume 2 300,- Eur.

6. Ďalej sa v napadnutom rozhodnutí uvádza, že dňa 04.12.2019 bola žalovanému doručená odpoveď od Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že nevyhovel žalobcovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, nakoľko jeho majetkové pomery neodôvodňujú ustanovenie advokáta. Poukázal na to, že len nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo žalobcovi od roku 2015 priznané finančné zadostučinenie vo výške 19 000,- Eur a okrem toho bola žalobcovi priznaná aj náhrada nemajetkovej ujmy pred Európskym súdom pre ľudské práva, a to od roku 2016 vo výške 12 300,- Eur a v skoršom období v sume 22 600,- Eur. Zároveň žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín, v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, kedy došlo k odňatiu oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi so spätnou účinnosťou, a to z dôvodu, že majetkové a sociálne pomery žalobcu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov neodôvodňujú. K žalobcom namietanému posudzovaniu doby 10 rokov spätne žalovaný uviedol, že v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. je žalovaný oprávnený zisťovať, či si žiadateľ nemôže využívanie právnych služieb zabezpečiť aj svojím majetkom. Žalovaný preto poukázal na viacero rozhodnutí, na základe ktorých žalobca nadobudol majetok aj v posudzovanom období, s ktorým mohol disponovať (zabezpečenie zájazdu pre otca), pričom jeho minutie nepreukázal. Žalobca žiadne potvrdenia o dobrovoľných úhradách dlhov, zrážkach z exekúcie a pod. nepredložil; predložil len rukou písané dohody o pôžičke a vrátení peňazí uzavreté s osobou menom D. E..

7. Žalovaný uviedol tiež, že žalobca je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS, kde má aj vedený účet, pričom od roku 2001 získal žalobca pôžičky vo výške 35 876,- Eur, sumu priznanú súdnymi rozhodnutiami vo výške 53 900,- Eur, teda žalobca od roku 2001 disponoval majetkom vo výške 87 776,- Eur. Súčasne poukázal na to, že zo strany žalobcu malo dôjsť k úhrade pôžičiek, celkovo vo výške 27 000,- Eur s tým, že v posudzovanom období boli žalobcovi priznané finančné zadostučinenia vo výške 4 500,- Eur. Žalovaný skonštatoval, že aj napriek tomu, že žalobca je vo výkone trestu odňatia slobody, tak má majetok, s ktorým je schopný podľa vlastnej potreby a vlastného uváženia disponovať. Pre posúdenie stavu materiálnej núdze v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. je smerodajný samotný príjem žiadateľa a jeho majetok, ako aj schopnosť s takýmto majetkom disponovať. Na výdavky žiadateľa sa pri posudzovaní stavu materiálnej núdze nemôže v zásade prihliadať. Žalovaný uviedol, že majetok, ktorý žalobca nadobudol, výrazne prevyšuje preukázané úhrady v rámci prebiehajúcich exekučných konaní.

8. Žalovaný záverom dodal, že vo všeobecnosti, ak dochádza ku kráteniu majetku akéhokoľvek žiadateľa o právnu pomoc nezodpovedným správaním alebo účelovými úkonmi samotného žiadateľa, čím sa snaží dostať do stavu materiálnej núdze, takéto konanie nemôže byť považované za súladné s morálnymi

a právnymi princípmi. Takéto správanie je zároveň v rozpore s účelom zákona č. 327/2005 Z. z. Zo správania samotného žalobcu, z jeho vyjadrení a z dokladovaných úkonov bolo preukázané, že je schopný z vlastného majetku vyplácať čiastky iným osobám, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú hodnotu právnych služieb, o ktorých bezodplatné poskytnutie žalobca žiadal. Konanie v podobe možného zneužívania a obchádzania práva vo forme zbavovania sa majetku za účelom získania prospechu v podobe bezplatnej právnej pomoci a na to nadväzujúcich výhod podľa žalovaného nemôže vo fungujúcom právnom štáte požívať právnu ochranu.

II. Rozsah a dôvody žaloby

9. Žalobca sa žalobou zo dňa 28.05.2020, doručenou Krajskému súdu v Nitre dňa 05.06.2020, domáhal preskúmania zákonnosti okrem iných (42) rozhodnutí aj napadnutého rozhodnutia a navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

10. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný mu odňal právnu pomoc z dôvodu priznania odškodnenia rozhodnutiami ESLP a ÚS SR, a to v sume 40 000,- Eur, ako aj z dôvodu, že si hmotnú núdzu zavinil sám. Tieto finančné odškodnenia však boli vyplatené priamo oprávneným osobám, a nie žalobcovi, a to či už dobrovoľnou úhradou alebo exekúciami, keďže má dlhy (pozn. v žalobe je uvedené pohľadávky, z kontextu vyplýva, že dlhy) vo výške 60 000,- Eur. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovanie Ústavného súdu Českej republiky, ktorý konštatoval, že ak osoba, ktorá má dlhy, získa nejaký majetok a výška tohto nadobudnutého majetku neprevyšuje výšku dlhov, tak nezískala majetok, ale len možnosť zníženia dlhu. Majetok získa až vtedy, ak splatí všetky dlhy a zostane jej niečo navyše a majetok je len tá výška finančných prostriedkov, ktoré zostanú po zaplatení dlhov. Žalobca uviedol, že predložil dokumenty o tom, že všetky priznané finančné zadosťučinenia boli vyplatené priamo zo súdov oprávneným osobám a on z toho nevidel ani jediné euro. Teda získal len možnosť zníženia dlhov, ale nie majetok – nenadobudol žiadny majetok, lebo stále má dlhy vyše 60 000,- Eur.

11. Žalobca ďalej argumentoval, že hmotnú núdzu si nezavinil sám, ale do dlhovej špirály sa dostal dňa 01.09.2001, keď mu policajti pri úkonoch ukradli z domu a auta vyše 13 miliónov a žaloba, ktorú vtedy vo veci podal, nebola Okresným súdom Nitra rozhodnutá ani po viac ako 17 rokoch. Zároveň uviedol, že aj keby si hmotnú núdzu zapríčinil sám, nejde v zmysle rozhodovacej praxe súdov o zákonný dôvod na nepriznanie, resp. odňatie právnej pomoci.

12. Žalobca namietal, že žalovaný pri argumentácii súdnymi rozhodnutiami zatajil, že v ďalších veciach súdy vyniesli úplne opačné rozhodnutia, resp. že sa bude rozhodovať nanovo, a ignoroval skutočnosť, že napriek priznaným odškodneniam je žalobca stále osobou v hmotnej núdzi a má právo na právnu pomoc, o čom rozhodol aj ÚS SR rozhodnutím pod č. k. III. ÚS 118/2020-47, ktoré treba rešpektovať. Napokon namietal, že žalovaný nerešpektoval zákonom stanovenú lehotu na posudzovanie hmotnej núdze, ktorá je posledných 12 mesiacov, ale žalovaný posudzoval dobu až 10 rokov. V závere doplnil, že jeho príjem je 100,- Eur mesačne, z čoho dostáva len cca 10,- Eur, pričom na jeho účet neprišlo jediné Euro z priznaných odškodnení, teda akékoľvek výdavky nemá z čoho platiť.

13. Uznesením krajského súdu v Nitre č. k. 26S/27/2020-99 zo dňa 26.01.2021 bola výrokom XII. správna žaloba v časti, v ktorej smerovala proti napadnutému rozhodnutiu, vylúčená na toto samostatné konanie z dôvodu vhodnosti, s poukazom na to, že jednou žalobou bolo napadnutých celkovo 42 samostatných rozhodnutí.

III. Vyjadrenia žalovaného a žalobcu

14. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 24.05.2021 uviedol, že trvá na svojom napadnutom rozhodnutí a žalobu navrhuje zamietnuť. Skonštatoval, že v konaní bolo zistené, že žalobca mal v čase podania žiadosti majetok vo výške, ktorá postačovala na úhradu prípadných právnych služieb, a teda v danom konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca v čase podania žiadosti disponoval majetkom, prostredníctvom ktorého si mohol a vedel zabezpečiť využívanie právnych služieb. Zároveň žalovaný poukázal na to, že bolo preukázané, že žalobca vedel s majetkom disponovať. Žalobca však tieto skutočnosti v čase podania žiadosti neuviedol, neposkytol úplné údaje týkajúce sa jeho majetkovej situácie, zatajil skutočnosti významné pre posúdenie splnenia podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, pričom v konaní vyšlo najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žalobcovi priznal

na základe nepravdivých alebo neúplných údajov, čo je dôvodom na rozhodnutie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2005 Z. z. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovi odňal nárok na právnu pomoc z dôvodu uvedenia nepravdivých alebo neúplných údajov, čo bolo v rámci konania bez akýchkoľvek pochybností zistené a v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnené.

15. V replike zo dňa 26.11.2021, doručenej súdu dňa 07.12.2021, žalobca zotrval na podanej žalobe. Zdôraznil, že do žiadosti uviedol pravdivé údaje, keďže všetky priznané finančné zadosťučinenia boli priamo a hneď vyplatené oprávneným osobám na podklade dobrovoľnej úhrady a tieto odškodnenia nikdy nemal vyplatené, a teda nemohol s nimi disponovať. Finančné odškodnenie z Európskeho súdu pre ľudské práva mu bolo priznané pred 8 rokmi a polovica bola zadržaná exekútormi a druhá bola vyplatená oprávneným osobám na podklade riadnych zmlúv. Z právneho hľadiska bol povinný priznané finančné zadosťučinenia použiť na uspokojenie časti dlhov a nemohol s nimi disponovať. Mal za to, že z doposiaľ uvedených skutočností je nesporné, že žalovanému predložil pravdivé údaje, že nedisponuje a ani nedisponoval žiadnym majetkom. Zotrval na tvrdení, že žalobou napadnuté rozhodnutie je nesprávne a nezákonné a jeho žaloba je dôvodná v celom rozsahu.

16. Žalovaný sa k replike žalobcu nevyjadril.

IV. Relevantná právna úprava

17. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

18. Podľa § 493e SSP konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

19. Podľa § 134 ods. 1 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

20. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

21. Podľa § 4 ods. 1 písm. i) zákona o poskytovaní právnej pomoci na účely tohto zákona je materiálnou núdzou stav, keď fyzická osoba je poberateľom dávky a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, alebo stav, keď príjem fyzickej osoby nepresahuje 1,6-násobok sumy životného minima a táto fyzická osoba si využívanie právnych služieb nemôže zabezpečiť svojím majetkom.

22. Podľa § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

23. Podľa § 6 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

24. Podľa § 7 ods. 4 zákona o poskytovaní právnej pomoci príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

25. Podľa § 7 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci za majetok podľa tohto zákona sa považujú hnutelné veci a nehnuteľnosti, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty okrem majetku, ktorý sa za majetok nepovažuje podľa osobitného predpisu.

26. Podľa § 10 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní, centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

27. Podľa § 10 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1, túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu o nároku na poskytnutie právnej pomoci nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

28. Podľa § 13 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci, oprávnená osoba je povinná oznámiť centru písomne do ôsmich dní zmeny všetkých skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

29. Podľa § 13 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci oprávnená osoba je povinná poskytovať centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

30. Podľa § 13 ods. 3 zákona o poskytovaní právnej pomoci oprávnená osoba je povinná na výzvu centra preukázať skutočnosťami preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak centrum neurčilo dlhšiu lehotu. Vo výzve musí byť upozornená na následky podľa § 14 a 14a v prípade nepreukázania skutočností na trvanie nároku.

31. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o poskytovaní právnej pomoci centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak vyjde najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

32. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

33. Podľa § 32 ods. 2 veta prvá a druhá správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočností všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

V. Konanie na správnom súde a právne posúdenie vecí správnym súdom

34. Na základe § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov začal od 1. júna 2023 činnosť Správny súd v Bratislave a súčasne výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov. Predmetná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety, v súlade s platným a účinným rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2023 a podľa § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v júni 2023 náhodným výberom pridelená pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky na prejednanie a rozhodnutie do senátu 1S Správneho súdu

v Bratislave (ďalej v texte rozsudku aj „správny súd“, príp. „súd“). Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. NR-26S/20/2021.

35. Správny súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a administratívneho spisu, preskúmal v medziach žalobného návrhu a podstatných žalobných bodov (§ 134 ods. 1 SSP, § 183 SSP) napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 v spojení s § 493e SSP), za splnenia procesných podmienok § 107 ods. 2 SSP v spojení s § 137 ods. 4 SSP vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.

36. Obsahom žaloby žalobca primárne napádal nesprávnosť záverov žalovaného o zistenom majetku žalovaného v čase jeho posudzovania, možnosti žalobcu s ním disponovať, a teda aj o uvedení nepravdivých údajov v žiadosti.

37. Správny súd zistil, že prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti už opakovane rozhodoval vo veci rovnakých účastníkov konania, vedených na tunajšom súde v súdnych konaniach pod sp. zn. NR-26/28/2021, NR-26S/32/2021, NR-26S/41/2021, NR-26S/43/2021, NR-26S/49/2021, NR-26S/18/2021, NR-26S/30/2021, NR-26S/17/2021, NR-26S/35/2021, v ktorých za obdobných skutkových okolností vo vzťahu k iným rozhodnutiam žalovaného, založeným na rovnakých dôvodoch, napadnutým tou istou žalobou, správny súd žalobu žalobcu podľa § 190 SSP zamietol.

38. Podľa § 140 SSP vo veciach toho istého žalobcu a totožného predmetu konania, ktoré už boli predmetom konania pred správnym súdom, v odôvodnení každého ďalšieho rozsudku správny súd poukáže už len na totožný rozsudok, prípadne stručne zopakuje jeho dôvody. Správny súd stotožniac sa s vysloveným právnym názorom v skorších rozsudkoch správneho súdu vo veci tých istých účastníkov konania týmto poukazuje napr. na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. NR-26S/18/2021 zo dňa 07.12.2023, s ktorým sa stotožňuje čo do jeho výroku, aplikácie zákonných ustanovení, aj jeho odôvodnenia, a v súlade s ustanovením § 140 SSP poukazuje na jeho odôvodnenie a zároveň uvádza časť z jeho odôvodnenia:

„40. Z obsahu napadnutého rozhodnutia, ktorým došlo k odňatiu poskytovania právnej pomoci žalobcovi, vyplýva, že podstatným a zákonným dôvodom pre vydanie napadnutého rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (doručenej žalovanému dňa 04. júna 2019) uviedol nepravdivé alebo neúplné údaje.

41. Okrem iných dôvodov pre odňatie poskytovania právnej pomoci (§ 14 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci) je takýmto dôvodom aj skutočnosť, že žiadateľ vo svojej žiadosti uvedie nepravdivé alebo neúplné údaje. Tento legitímny dôsledok má za cieľ, aby centrum právnej pomoci rozhodovalo o poskytnutí právnej pomoci na základe úplných a pravdivých údajov, umožňujúcim mu objektívne posúdiť, či u žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci existujú alebo neexistujú zákonné dôvody na jej poskytnutie. Ide vlastne o sankciu, ktorá ma zabrániť uvádzaniu neúplných alebo nepravdivých údajov, a tým umožniť centru právnej pomoci objektívne posúdiť splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci.

42. Zároveň je potrebné uviesť, že príjmové a majetkové pomery žiadateľa sa posudzujú za mesiac, v ktorom je žiadosť podaná, pričom sa prihliada aj na príjmy dosiahnuté za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti.

43. Hoci obsahom napadnutého rozhodnutia je preukazovanie prípadných príjmov žalobcu aj za oveľa dlhšie obdobie ako obdobie šiestich mesiacov pred podaním žiadosti, pre rozhodnutie je relevantné preukázanie uvedenia neúplných alebo nepravdivých údajov za obdobie, ktoré je pre rozhodnutie relevantné, a to obdobie šiestich kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, čo je v danom prípade obdobie od mesiaca december 2018 do mesiaca august 2019, vychádzajúc z legálnej definície tohto obdobia obsiahnutej v § 7 ods. 4 zákona o poskytovaní právnej pomoci.

44. Pri skúmaní napadnutého rozhodnutia vo vyššie uvedenom rozsahu je potrebné konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia ako aj zo šetrenia vykonaného pred jeho vydaním je jednoznačne preukázaná skutočnosť, že zákonná podmienka, ktorej naplnenie vedie k odňatiu poskytovania právnej pomoci [§ 14 ods. 1 písm. d) zákona o poskytovaní právnej pomoci], preukázaná bola.

45. Žalobca totiž vo svojej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci doručenej žalovanému dňa 04. júna 2019 v časti E.1 – Príjmové pomery žiadateľa uviedol, že jeho príjem je vo výške cca 70,00 eur / mesačne.

46. Zo šetrenia vykonaného žalovaným však jednoznačne vyplynulo, že na základe rozhodnutia Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 642/2011-34 zo dňa 07. marca 2018 a I. ÚS 572/2017-43 zo dňa 24. januára 2018 bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie spolu vo výške 1.500 eur, ktorú sumu

žalobca do predmetnej žiadosti neuviedol, čím naplnil zákonné predpoklady na to, aby žalovaný v zmysle už citovaného ustanovenia mohol pristúpiť k odňatiu poskytovania právnej pomoci.

47. Pri rozhodovaní o odňatí právnej pomoci totiž nie je relevantné to, či na strane žalobcu v čase vydania napadnutého rozhodnutia boli splnené podmienky odôvodňujúce poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ale to, či bol naplnený zákonný predpoklad definovaný v § 14 ods. 1 písm. d) zákona o poskytovaní právnej pomoci umožňujúci pristúpiť k odňatiu poskytovanej právnej pomoci aj napriek tomu, že majetkové pomery žalobcu by teoreticky poskytovanie bezplatnej právnej pomoci odôvodňovali.

48. Neobstojí argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej so žiadnymi finančnými prostriedkami, ktoré mu boli vyplatené formou finančného zadosťučinenia osobne nedisponoval, pretože tieto mali ísť priamo „oprávneným osobám“ na exekúcie, prípadne iné znižovanie jeho dlhov, keďže jednak túto skutočnosť v konaní nepreukázal a navyše ani v samotnej žiadosti o poskytnutie právnej pomoci (v časti E.5) neuviedol existenciu žiadnej pôžičky, úveru, či exekúcie, čím sa jeho argumentácia obsiahnutá aj v samotnej žalobe, ale aj v jeho doplňujúcich podaniach, javí ako účelová.

49. Uvedené skutočnosti viedli správny súd k záveru, že postup žalovaného pri rozhodovaní o odňatí poskytovania právnej pomoci ako aj samotné rozhodnutie boli v súlade so zákonom, vychádzali zo zákonných ustanovení, ktoré správny orgán na daný skutkový stav správne aplikoval, pričom nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mu umožňovali prijať záver o tom, že práva a oprávnené záujmy žalobcu boli postupom správneho orgánu a samotným rozhodnutím porušené.“

39. Ďalej súd k vyššie uvedenému dopĺňa, že podľa § 7 ods. 4 zákona o poskytovaní právnej pomoci sa pri zisťovaní príjmu prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov, t. j. v danom prípade za obdobie od júna 2018 do decembra 2018. Teda žalobca v žiadosti neuviedol, že mu v rozhodnom období bolo priznané/ vyplatené finančné zadosťučinenie, a to na základe nálezov ÚS SR sp. zn. I. ÚS 25/2018, sp. zn. I. ÚS 310/2018, sp. zn. I. ÚS 642/2017 v celkovej sume 6 500,- Eur a že mu bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy pred Európskym súdom pre ľudské práva v roku 2018 v sume 4 700,- Eur (sťažnosť č. 59097/17 z 03.05.2018), pričom ako konštatoval žalovaný, už samotné neuvedenie týchto informácií predstavuje uvedenie neúplných údajov v žiadosti. Žalovaný v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona o poskytovaní právnej pomoci skúma nielen výšku príjmu, ale aj to, či si žiadateľ nemôže využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, preto žalovaný zisťoval a popisoval aj informácie o majetku žalobcu, k čomu sa neviaže šesť mesačná lehota, ale ide o zistenie celkového majetku žiadateľa, bez ohľadu na to, kedy tento majetok nadobudol, ale s cieľom zistiť, čo je v jeho majetku v posudzovanej dobe. Preto má súd za to, že žalovaný správne zisťoval majetok žalobcu prostredníctvom dostupných informácií (napr. z iných skorších súdnych konaní, v ktorých bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie a pod. – podľa § 7 ods. 5 zákona o poskytovaní právnej pomoci ide o práva a iné majetkové hodnoty), na základe čoho dospel k záveru, že napr. majetok žalobcu výrazne prevyšuje preukázané úhrady v rámci prebiehajúcich exekučných konaní. Žalobca v tejto súvislosti skutočne v žiadosti neuviedol žiadne dlhy, exekúcie a pod., čo opäť svedčí o neúplnosti údajov v žiadosti, ale ani dodatočne v ďalších vyjadreniach zreteľne nevysvetlil a nezdokladoval svoju celkovú finančnú situáciu, majetok, zaplatené časti dlhov, úhrady v rámci exekúcie a pod., ale len vo všeobecnej rovine skonštatoval, že získané finančné prostriedky boli na to použité. V zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona o poskytovaní právnej pomoci už samotné uvedenie neúplných informácií v žiadosti postačuje na rozhodnutie o odňatí poskytovania právnej pomoci. Správny súd dospel k záveru, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysporiadal s námietkami žalobcu, a to aj s poukazom na konkrétne vykonané dôkazy a získané informácie, preto mu, pridŕžajúc sa obsahu žalobných bodov, nemožno vyčítať nesprávne závery alebo ich nedostatočné odôvodnenie.

40. Na základe vyššie uvedeného správny súd, po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu predchádzajúceho jeho vydaniu v medziach žalobných bodov, s poukazom na § 140 SSP, stotožniac sa s citovaným rozhodnutím, ako aj s ostatnými rozhodnutiami tunajšieho súdu uvedenými v bode 37. odôvodnenia tohto rozsudku, žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

41. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a v konaní úspešnému žalovanému trov konania nepriznal, pretože z obsahu spisu nevyplýva, že by mu trov konania vznikli, pričom orgánu štátnej správy, ktorým žalovaný nepochybne je, možno priznať trov konania iba výnimočne.

42. Toto rozhodnutie senát Správneho súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok (§ 446 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
  - b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
  - c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
  - d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP)
- Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. (§ 440 ods. 1 SSP)

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).